

Srpsko kulturno društvo "PROSVJETA"

Izveštaj o radu za 2018. godinu

Srpsko kulturno društvo "Prosvjeta" u minuloj 2018. godini, zahvaljujući trudu i radu rukovodstva i najvećeg broja svojih članova Društva, ali isto tako i zahvaljujuću solidarnosti i nesebičnoj pomoći drugih srpskih institucija u Republici Hrvatskoj, u prvom redu Srpskog narodnog vijeća, Zajedničkog vijeća opština, SKPD "Privrednik", uspjelo je očuvati se, stabilizirati i stvoriti čvrste osnove kako bi jedna od najstarijih i najveća kulturna institucija Srba u Republici Hrvatskoj nastavila svoju misiju koju je započela davne 1944. godine u Glini.

U okviru SKD "Prosvjeta" u 2018. godini, pored posebnih organizacionih oblika (Centar za obrazovanje, Registar kulturne baštine, ANI, Bijela pčela, Izdavaštvo i informiranje, Centralna biblioteka) djelovalo je 52 pododbora i 4 koordinacije pododbora. Ukupan broj članova sa plaćenim članarinama za 2018. godinu bio je 1873. Broj članova Društva je veći jer u prošloj godini deset pododbora.

Većina pododbora funkcionirala je u prošloj godini bez ikakvih problema i uspjeli su realizovati sve zacrtane planove. Postojali su i pododbori koji su u dužem periodu imali ozbiljnih problema u svom radu i isti su se odnosili prvenstveno na loše odnose između članova samih pododbora, odnosno na probleme koji su nastali između rukovodstava i članova pododbora. Zadovoljstvo nam je što su se u najvećem dijelu pododbora koje smo zatekli u organizacionim problemima, u komunikaciji sa članstvom ti problemi uspjeli riješiti i danas ti pododbori funkcioniraju bez ikakvih problema i realiziraju svoje aktivnosti u skladu sa zakonom i Statutom Društva i što je još važnije u dobroj međuljudskoj atmosferi.

Sve gore navedeno pokazuje da smo i o unutrašnjoj organizaciju društva zatekli dosta zapušteno stanje, sa nedostatkom koordinacije između centrale Društva i njegovih organizacionih jedinica, smatramo da je danas to stanje daleko bolje, ali ima još dosta prostora da se isto popravi i unaprijedi.

Svima je veoma dobro poznato u kakvoj se finansijskoj situaciji našlo Društvo u prošloj kalendarskoj godini. Nepodmirene obaveze Društva na 31.12.2017. su bile cca 2.500.000 kuna uz stalnu opasnost od prisilnih ovrha i blokade računa. Trebalo je u kratkom vremenu spriječiti najgori scenario i osigurati sredstva za normalno i nesmetano financiranje svih aktivnosti Društva u ovoj godini. To smo na kraju i u vrlo kratko vrijeme i uspjeli. Društvo je finansijski konsolidirano, dugovi i nepodmirene obaveze "manjim" dijelom cca 500.00 kn, vraćene, druge reprogramirane kreditom ili planom dugoročnije otplate sa dobavljačima i povjeriocima. Na taj način, osigurali smo da je Društvo nesmetano moglo realizirati planove i programe u prošloj godini. Sve obaveze koje su nastale za programe Društva u prošloj godini, plaćene su na vrijeme i u punom iznosu, te sva sredstva uredno opravdana prema donatorima, te su izrađeni programi i projekti za financiranje programa u 2019. godini.

Pored nereda koji je vladao u finansijskom poslovanju, imovina koju Društvo ima u svom vlasništvu, također se nalazila u veoma zapuštenom stanju, odnosno usudimo se reći da o istoj nije vođena briga kako bi vlasnik trebao to činiti, niti su poduzeli bilo kakve radnje za ulazak u posjed vraćene nam imovine. Nekretnine u Preradovićevoj ulici 21-23, koje su vraćene u vlasništvo Društvu nalazile su se u katastrofalnom stanju. Zgrada na kućnom broju 21 koja je u našem posjedu nalazila se u katastrofalnom stanju, krov je bio propao, zgrada je bila otvorena, neosigurana, u zgradi su bili najmoprimci koji nisu plaćali dvije godine najam i beskućnici. Sredstvima Fonda za kapitalne investicije Srpskog narodnog vijeća u iznosu od 134.000 kn sanirali smo krov, i spasili zgradu od daljnjeg propadanja. Također zgrada je ispražnjena od ljudi i stvari i pripremljena za daljnje uređivanje. U drugom, najvećem dijelu imovine u Preradovićevoj ulici 21-23 u nelegalnom posjedu nalaze se više međusobno povezanih, pravnih osoba sa kojima smo pokušali na mirni način riješiti problem kako bi isti napustili našu imovinu, međutim u tome nismo uspjeli. Angažirali smo advokatsku kancelariju iz Zagreba i podigli tužbu protiv istih sa ciljem deložiranja nelegalnih posjednika iz našeg prostora.

1. Bijela pčela

Ove godine, Bijela pčela obilježava 25 godina kontinuiranog izlaženja.

U tih 25 godina list se mijenjao. Od 34 stranica od kojih je bilo 10 u koloru + korice, do lista od 48 stranica u boji. Mijenjao se i sadržajem, jer interes učenika od prije 25 godina nije isti kao danas. Za razliku od drugih dječjih listova, Bijela pčela je namijenjena učenicima od 1. do 8. razreda osnovne škole. U njoj osim edukativnog i informativnog sadržaja postoji i zabavni, tako da svaki uzrast u njoj pronađe svoje sadržaje.

Štampa se u tiražu od 2700 komada. Prošle je školske godine Bijela pčela ispunila svoj glavni cilj, sva je djeca dobivaju besplatno. To uključuje 2365 učenika u 44 škole koji pohađaju nastavu na srpskom jeziku, po modelu A ili C.

Nažalost, u Sisku, Daruvaru, Udbini i Korenici, prema kontaktima početkom ove školske godine nije bilo učenika kojima bi Bijela pčela bila pomoćni udžbenik za učenje, kao što je ona drugim učenicima. Jedino u Pododbor Prosvjete u Korenici šaljem veći broj časopisa.

Zahvaljujući dobroj suradnji lista i pojedinih srpskih institucija, Bijelu pčelu dobivaju i djeca koja ne pohađaju niti jedan oblik nastave srpskog jezika i kulture. Tu posebno možemo istaknuti Crkvenu opštinu u Dubrovniku koja od 1. broja prati Bijelu pčelu. Zahvaljujući tome čitaju je i djeca u Metkoviću koja se okupljaju oko crkve. Uz to i djeci koja nemaju mogućnost pohađanja škole gdje se na bilo koji način uči srpski jezik i kultura šaljem je pojedinačno. Distribuira se osim u Hrvatskoj i u Sloveniji (Kopar), gdje se također održava škola srpskog jezika i kulture.

Šaljemo je pojedincima u Italiju, Austriju i Francusku. Sve ukupno časopis šaljem na 242 adrese.

Suradnici, njih preko dvadeset su iz Hrvatske (Rijeka, Zagreb, Sisak, Split, Vukovar, Dalj) Slovenije i Srbije. Prosječno po broju imamo 17 suradnika.

Ciklus izlaženja Bijele pčele je školska godina, tako da godišnje izlazi 10 brojeva; 8 na 48 stranica i dvobroj (maj/jun) na 92 stranice.

Bijelu pčelu financiraju Savjet za nacionalne manjine Republike Hrvatske, a u 2018 godini dobili smo i sredstva od Grada Rijeke i Ministarstva za informisanje Republike Srbije. Za razliku od 2018. godine kada smo imali financijske probleme (smanjili smo honorare i cijenu distribucije), nadamo se da će ova godina kad obilježavamo 25 godina izlaženja i 250. broj biti bolja. Naime, do sada smo se javili na 4 natječaja za financiranje.

Za svoj rad Bijela pčela je nagrađena

Nagradom grada Rijeke za njegovanje svijesti o kulturnom nasljeđu i kreativnih vrijednosti djece

Nagradom Zmajevih dječjih igara za izuzetan doprinos popularizaciji književnosti za djecu

Specijalnu Nagradu Sima Cucić za stvaralaštvo u dijaspori

Poveljom Milan Radeka, za izuzetan doprinos razvoju kulture Srba u Hrvatskoj.

2. Centar za obrazovanje "Sava Mrkalj"

Centar za obrazovanje „Sava Mrkalj“ koji je prvobitno zamišljen kao veliki projekat koji je u samom početku brojao nekoliko zaposlenih stručnjaka i veliki broj stručnih saradnika, već duži niz godina ima samo jednu stalno zaposlenu osobu, diplomiranu učiteljicu razredne nastave Maju Matić, koja obavlja veliki spektar poslova vezanih za vaspitni i obrazovni proces. Obrazovanje je po Statutu Društva jedan od oblika delovanja, ali se ne finansira kao sve ostale delatnosti iz sredstava Saveta za nacionalne manjine Vlade Republike Hrvatske, nego je isključivo vezano za finansiranje putem projekata iz nadležnog Ministarstva nauke i obrazovanja, te iz Matice od strane Kancelarije za saradnju sa dijasporom i Srbima u regionu, Ministarstva kulture i informisanja i Pokrajinskog sekretarijata za kulturu i informisanje Autonomne pokrajine Vojvodine. Količina raspoloživih finansijskih sredstava koja je promenljiva iz godine u godinu, veliki obim uključenih poslova te velika teritorijalna rasprostranjenost koju mora da pokrije jedna angažovana osoba, uveliko utiču na održivost, napredak i kvalitet rada.

Centar za obrazovanje „Sava Mrkalj“ tokom 2018. godine nastavio je sa radom u okviru svojih mogućnosti i stručnih referenci u sledećim oblastima:

Letnja škola srpskog jezika i kulture „Sava Mrkalj“ održana je u periodu od 20.7.2018. do 1.8.2018. u Odmaralištu Cvrčak na Viru. Učestvovalo je 147 učenika raspoređenih u dve grupe. Učenici su na Viru boravili sedam dana. Kompletna dokumentacija je na vreme predata u Ministarstvo nauke i obrazovanja, te je u potpunosti odobrena. Pored rukovodstva SKD "Prosvjeta" Letnju školu srpskog jezika i kulture "Sava Mrkalj" posetio je gradonačelnik Grada Zagreba, gospodin Milan Bandić 27.7.2018., te ambasadorica Republike Srbije, gospođa Mira Nikolić 30.7.2018.

Nastavljena je sa radom dopisna nastava srpskog jezika i kulture koja osim svog obrazovnog dela ima za cilj i pridobiti učenike da se ohrabre i počnu da pohađaju model C u osnovnim školama u svojim sredinama. Obrazovni proces odvija se po skraćenom programu modela C kog Ministarstvo nauke i obrazovanja svake godine odobrava. Rezultate dopisne nastave ogledaju se u povećanju broja učenika u modelu C i povećanom broju novoformljenih razrednih odeljenja na srpskom jeziku i ćirilicom pismu.

Od decembra 2015. godine u stručnu radnu grupu za izradu predmetnog kurikulumu za predmet srpski jezik i kultura po modelu C izabrana je Maja Matić, voditelj obrazovanja u SKD „Prosvjeta“, uz podršku i odobrenje generalnog sekretara i Društva u celini, koji su prepoznali važnost reforme kurikulumu i potrebu da neko iz samog Društva bude uključen u ovako važan proces. Maja Matić izabrana je za voditelja stručne radne grupe za rad na dokumentu kurikulumu za Srpski jezik i kulturu. Tokom proteklih godina intenzivno se radilo na izradi novog kurikulumu a za rad na istom bilo je potrebno dodatnih 20 časova rada nedeljno. U ovom trenutku možemo reći da je kurikulum u potpunosti izrađen, prošao javno savetovanje i uz manju doradu u narednom periodu spreman je za objavu. U protekloj godini održali smo dva stručna predavanja u Rijeci i Dalju na kojima je predstavljen novi kurikulum za nastavni predmet Srpski jezik i kultura.

S obzirom da mesto savetnika za model C obrazovanja na srpskom jeziku i pismu još uvek nije popunjeno, a SKD „Prosvjeta“ je začetnik i pokretač modela C u svim mestima širom

Republike Hrvatske, nastavljeni su poslovi praćenja modela C, dostavljanja besplatnih udžbenika. Radi se o udžbenicima koje je izdala Prosvjeta d. o. o. a izdanja su iz 1998. godine. Plan i program iz 1996. godine i sami udžbenici iz 1998. godine ne udovoljavaju niti jednom kriterijumu propisanih pedagoških standarda, niti ispunjavaju minimalne norme za kvalitetno izvođenje nastavnog procesa. Skupa sa preduzećem Prosvjeta d. o. o. u proteklim godinama uloženo je mnogo napora, rada, razgovora i pregovora kako bi se nastavni plan i program objavio, te se u skladu sa nastavnim planom i programom pristupilo izradi udžbenika, no, na žalost, zbog nedostatka političke volje ništa od navedenog do sada nije učinjeno. Sve nade polažu se u skoro objavljivanje kurikuluma za nastavne predmete Srpski jezik i književnost po modelu A i Srpski jezik i kultura po modelu C nakon čega se može pokrenuti proces izdavanja novih prilagođenih udžbenika.

U protekle četiri godine Centar za obrazovanje „Sava Mrkalj“ je u Republici Hrvatskoj i Republici Srbiji aplicirao na ukupno 23 različita konkursa vezana za vaspitno i obrazovno područje. Svake godine finansijska podrška dolazi od strane Ministarstva nauke i obrazovanja Republike Hrvatske, Ministarstva spoljnjih poslova, odnosno Uprave za saradnju sa dijasporom i Srbima u regionu, Ministarstva kulture i informisanja Republike Srbije i Sekretarijata za kulturu i informisanje Autonomne pokrajine Vojvodine.

PLAN RADA ZA 2019.

Centar za obrazovanje „Sava Mrkalj“ tokom 2019. godine nastaviće sa radom u okviru svojih mogućnosti i stručnih referenci u sledećim oblastima:

LETNJA ŠKOLA SRPSKOG JEZIKA I KULTURE "SAVA MRKALJ"

Održati dvadeset i četvrtu po redu Letnju školu srpskog jezika i kulture "Sava Mrkalj" od 21.7.2019. do 2.8.2019. Planiramo nastaviti dobru ostvarenu saradnju sa Crvenim krstom Pakrac i odmaralištem Cvrčak na Viru koji nam svake godine ponude dva slobodna termina. Ovo odmaralište u proteklih nekoliko godina dokazalo se cenom, kvalitetom i uslugom kao idealno rešenje za održavanje ovakvih projekata, pre svega u potpunosti sigurnim za boravak učenika osnovnoškolskog uzrasta.

DOPISNA NASTAVA SRPSKOG JEZIKA I KULTURE

Nastaviti sa radom dopisnu nastavu srpskog jezika i kulture te pronaći putem dodatnih projekata sredstva za osavremenjavanje ovog dobro zamišljenog projekta. Mogućnosti i ideje su razne, od održavanja sastanaka i rada na terenu sa učenicima i roditeljima, pa sve do organizacije i dolazaka učenika u Zagreb, razmene učenika i slično.

KURIKULARNA REFORMA

Završiti u potpunosti rad na dokumentu kurikularne reforme za nastavni predmet Srpski jezik i kultura. U 2019. godini očekujemo javnu objavu dokumenta. Završetak ovih poslova predviđen je do jula 2019. čime bi se završio angažman Maje Matić kao voditeljke stručne radne grupe za izradu kurikuluma. Završavanjem poslova oko kurikularne reforme otvaraju se poslovi i saradnja sa Izdavačkim preduzećem Prosvjeta i radu na novim udžbenicima za nastavni predmet Srpski jezik i kultura.

PRAĆENJE MODELA C

Poslovi praćenja modela C i pomoći roditeljima, učiteljima i direktorima prilikom pokretanja modela C od samog pokretanja ovakvog oblika nastave na sebe je preuzela SKD "Prosvjeta". S obzirom da mesto savetnika za model C obrazovanja na srpskom jeziku i pismu još uvek nije popunjeno, a SKD „Prosvjeta“ je začetnik i pokretač modela C u svim mestima širom Republike Hrvatske, obaveza nam je i organizovati pomoć učiteljima u rešavanju svakodnevnih problema i teškoća na koje nailaze. Dostavljamo i besplatne udžbenike za sve učenike koji pohađaju model C. Radi se o udžbenicima koje je izdala Prosvjeta d. o. o. a izdanja su iz 1998. godine. Plan i program iz 1996. godine i sami udžbenici iz 1998. godine ne udovoljavaju niti jednom kriterijumu propisanih pedagoških standarda, niti ispunjavaju minimalne norme za kvalitetno izvođenje nastavnog procesa. Stoga ćemo nastaviti saradnju sa Zavodom za udžbenike Beograd i preko Uprave za saradnju s dijasporom i Srbima u regionu pripremiti najosonovnija nastavna sredstva i pomagala u vidu bukvara, početnica za učenje čitanja i pisanja ćirilice, geografske karte Srbije, pripreme za učitelje...

OBILAZAK ŠKOLA I PODODBORA

Sve manji broj učenika u redovnom obrazovnom sistemu upućuje nas na potrebu osnaživanja i jačanja postojećih modela obrazovanja u Republici Hrvatskoj. Da bi se jedan model obrazovanja održao potrebno je konstantno komunicirati i održavati kontakt kako sa roditeljima, učenicima polaznicima obrazovanja i vaspitanja na srpskom jeziku i pismu, tako i sa nastavnicima, direktorima te predstavnicima naših Pododbora na terenu. Podrška, pozitivno okruženje i podržavajuća sredina jedino mogu doprinosti širenju i jačanju modela C. Tokom 2019. godine planiramo obilazak svih osnovnoškolskih ustanova u kojima se održava model C, svih Pododbora u kojima postoji interes i ciljana grupa učenika za pokretanje jednog od oblika školovanja na srpskom jeziku i pismu.

TRODNEVNI SEMINAR NASTAVNIKA MODELA C U VUKOVARU

Nastavnici koji rade u modelu C obavezni su usavršavati se u sklopu Agencije za vaspitanje i obrazovanje na seminarima Srpskog jezika i kulture. Takvi seminari organizuju se samo 2 puta godišnje, a zbog rasprostranjenosti samog modela C i termina održavanja seminara (u zimu tokom praznika) te vremenskih neprilika, na žalost nastavnici iz udaljenih krajeva (Donji Lapac, Knin, Gračac...) nisu u mogućnosti prisustvovati i usavršavati se u svojoj struci. Trodnevni seminar nastavnika modela C u Beogradu u leto po uzoru na seminare za nastavnike iz modela A koje organizuje ZVO rešilo bi ovaj problem i omogućilo napredovanje i stručno usavršavanje svih učitelja iz modela C.

UREĐENJE PROSTORA

Sam početak 2018. protekao je u preseljenju Centra za obrazovanje "Sava Mrkalj" u novi prostor, prizemlje Berislavićeve 10, gde se pored radnog dela prostora za jednu zaposlenu osobu osmislio i prostor u koji bi pored zainteresovanih učenika mogli dolaziti i učitelji. Želimo i dalje biti uključeni u rad naših učitelja iz modela C, pratiti njihov rad, napredovanje, te im pomagati u situacijama kada nam se obrate i kada im je neophodna naša pomoć. U novom prostoru imamo izložena sva dosadašnja izdanja, sve udžbenike izdate za potrebe obrazovanja i vaspitanja na jeziku i pismu nacionalnih manjina, te sve planove i programe, nove kurikulume

te lektirna izdanja. Tokom 2019. godine planiramo urediti i deo za učenike i roditelje te bi na jednom mestu mogli dobiti sve potrebne informacije vezane za obrazovanje i vaspitanje na srpskom jeziku i pismu u RH.

IZDAVANJE BROŠURE O MOGUĆNOSTIMA VASPITANJA I OBRAZOVANJA

U 2019. godini planiramo izdati kratku brošuru, Mogućnosti obrazovanja na srpskom jeziku i pismu, vodič za učenike i roditelje koji je već u pripremi. Brošura se sastoji od svih nabrojanih zakonskih okvira preko kojih se ostvaruju prava na vaspitanje i obrazovanje na srpskom jeziku i pismu u Republici Hrvatskoj te detaljno opisanim mogućnostima ostvarivanja istih za učenike i roditelje. Vodič bi se delio na sastancima sa roditeljima i učenicima u Pododborima te bi ga i učitelji i direktori mogli koristiti prilikom upisa učenika u prve razrede kao dodatni materijal.

STVARANJE BAZE PODATAKA NEZAPOSLENIH UČITELJA

Cilj nam je tokom 2019. godine stvoriti bazu podataka stručno osposobljenih pedagoških radnika koji u potpunosti se služe srpskim jezikom i pismom kako ne bi došli u situaciju da u pojedinim osnovnim školama nemamo stručnog nastavnčkog kadra prilikom pokretanja jednog od modela obrazovanja na srpskom jeziku i pismu.

SARADNJA I KOMUNIKACIJA S NADLEŽNIM INSTITUCIJAMA

Nastaviti saradnju sa Samostalnim sektorom za nacionalne manjine u vidu održavanja niza sastanaka s nadležnim osobama vezano za pitanje i probleme obrazovanja srpske nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj. Sastanci se održavaju jednom mesečno na predlog saborske zastupnice gospođe Dragane Jeckov. Nastaviti saradnju i komunikaciju s institucijama kao što je Srpsko narodno veće, Zajedničko veće opština Vukovar, Kancelarija pravobraniteljice za decu.

UČESTVOVANJE U JAVNIM SAVETOVANJIMA (E-SAVETOVANJA)

Učestvovanje u javnim savetovanjima vezanim za vaspitno i obrazovno područje srpske nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj.

KONKURSI

U 2019. godini Centar za obrazovanje „Sava Mrkalj“ u Republici Hrvatskoj i Republici Srbiji apliciraće na sve konkurse vezane za vaspitno i obrazovno područje, te tako finansijsku podršku očekujemo od strane Ministarstva nauke i obrazovanja Republike Hrvatske, Grada Zagreba, Ministarstva spoljnjih poslova, odnosno Uprave za saradnju sa dijasporom i Srbima u regionu, Ministarstva kulture i informisanja Republike Srbije i Sekretarijata za kulturu i informisanje Autonomne pokrajine Vojvodine.

3. Centralna biblioteka Srba u Republici Hrvatskoj

Centralna biblioteka Srpskog kulturnog društva „Prosvjeta“ funkciju Središnje knjižnice Srba u Republici Hrvatskoj obavlja od svog ponovnog osnutka 1996. godine. Rad biblioteke financira se iz državnog proračuna, odnosno sredstvima Ministarstva kulture Republike Hrvatske koje osigurava sredstva za redovni program knjižnice, plaće za dva bibliotekara te za razne programe u kulturi.

KNJIŽNIČNA DJELATNOST

1.1. Nabava knjižne građe

U 2018. godini nabavljeno je oko 700 jedinica knjižne građe, od toga kupljene su 343 knjige. Najveća pojedinačna kupnja obavljena je na Međunarodnom beogradskom sajmu knjiga. Kao i prethodnih godina, tako i u 2018. Najveći pojedinačni darodavac i ove godine je Narodna biblioteka Srbije.

1.2. Fond i obrada knjižne građe

Sve knjige koje stignu u knjižnicu nastojimo stručno obraditi, odnosno inventarizirati i katalogizirati. Osim novih knjiga, u fondu knjižnice je još uvijek velik broj knjiga koje nisu u elektronskom katalogu. Također i njih nastojimo uvrstiti u elektronski katalog. Za tu svrhu još uvijek koristimo dva računalna programa (interni i METEL). Programi nisu međusobno kompatibilni tako da nam oduzima dosta vremena pisanje kataloških zapisa na dva mjesta.

U elektronskom katalogu METEL u 2018. godini obradili smo 615 jedinica građe ukupne vrijednosti 39.590,00 kn. Od toga kupljene su 343 knjige u iznosu od 20.197,50 kn. Prema vrsti nabavljene građe 54 % je beletristika, 23 % je znanstvena i 23 % je literature za djecu:

1.3. Posudba

Prema Pravilima knjižnice, članovi knjižnice mogu posuditi 2 knjige na period od 30 dana. S obzirom da velik dio knjiga nije u elektronskom katalogu, nemoguće je dati točne podatke o stvarnoj posudbi u zadanom periodu.

2. USLUGE ZA KORISNIKE

2.1. Članstvo

Članom knjižnice mogu postati svi građani s prebivalištem i boravištem na području Grada Zagreba i Zagrebačke županije, kao i svi članovi SKD „Prosvjeta“.

U računalnom programu METEL ukupno su upisana 1654 člana.

Radno vrijeme

Knjižnica je otvorena za korisnike 40 sati tjedno, odnosno svakim radnim danom od 9:00 do 17:00 sati (četvrtkom do 20:00 kad su dešavanja u knjižnici u vezi s popularizacijom djelatnosti).

U periodu od 1. srpnja pa do 31. kolovoza knjižnica za korisnike radi prema ljetnom radnom vremenu.

2.2. WEB-stranice

Krajem 2013. godine pokrenuli smo Internetske stranice knjižnice (biblioteka.skd-prosvjeta.net). Na stranicama obavještavamo javnost o događanjima u knjižnici, novostima iz kulture i našeg Društva, o novim naslovima u knjižnici, dajemo preporuke za čitanje. Stranice ažuriraju i uređuju same bibliotekarke.

2.3. Zaposlenici

U knjižnici su stalno zaposlene dvije stručne osobe, diplomirani bibliotekari, koje obavljaju sve poslove u knjižnici – stručne: nabavu, stručenje (klasifikaciju, katalogizaciju, signiranje, inventarizaciju), izrada biltena prinovljene građe, anotacija i preporuka, kontinuirano preslagivanje/selektiranje knjiga po policama, evidentiranje članstva, davanje informacija – članstvu osobno, putem elektronske pošte ili telefona, međuknjižnična posudba; poslove u vezi s popularizacijom knjižnične djelatnosti – pisanje programa, prijavnica i izvještaja, organizacija kulturnih događanja, grafičko oblikovanje plakata, kataloga, biltena, postavljanje izložbi, uređivanje Internetskih stranica knjižnice i još mnogo drugog.

Zbog obima poslova, kontinuiranog dotoka knjižne građe, elektronske obrade postojeće građe, aktivnosti u vezi s popularizacijom djelatnosti, trenutni broj stručnog osoblja je nedostatan. Bilo bi od velike koristi kad bi mogli zaposliti barem još jednu stručnu osobu.

3. POPULARIZACIJA DJELATNOSTI

Pored svoje redovne djelatnosti – stvaranja i evidentiranja knjižničkog fonda, posudbe građe, davanja usluga korisnicima u vidu raznih informacija vezanu za knjižnu građu, knjižnica nastoji organizirati raznovrsne kulturne sadržaje.

Događanja se održavaju uglavnom četvrtkom.

U prošloj, 2018. godini, organizirali smo šesnaest raznih događaja – od izložbi, promocija novih knjiga, predstavljanja pisaca do predavanja, tribina i koncerata.

Tabelarni prikaz događanja :

Red.br	Datum	Naziv događanja	Vrsta	Autor/predavač
1.	28.2.	<i>Ikona kao bogoslov u bojama</i>	Vaskršnji ciklus predavanja	Dr Todor Mitrović, docent (Beograd)
2.	13.4-4.6.	<i>Festival dječje ilustracije</i>	Manifestacija	Snježana Čiča, Goranka Buljan
3.	23.4.	<i>Noć knjige – Džojsov Uliks: knjiga budućnosti</i>	Predavanje	Prof. dr Zoran Paunović

				(Beograd/Novi Sad)
4.	25.4 - 11.5.	<i>Središnje knjižnice nacionalnih manjina</i>	izložba	HKD- radna grupa za knjižnice nacionalnih manjina
5.	10.5.	<i>Hrvatski i srpski i intelektualci u okupiranoj Srbiji 1915-1918</i>	Predavanje	Dr sc. Bojan Đorđević (Beograd)
6.	12.- 30.6.	<i>Festival dječje ilustracije</i>	Izložba radova	Borivoj Dovniković Bordo
7.	14.6.	<i>Koncert učenika osnovnih muzičkih škola</i>	koncert	Učenici osnovnih muzičkih škola
8.	28.6.	<i>Historija i savremenici</i>	Promocija knjige	Đorđe Matić Saša Kosanović Čedomir Višnjić Tomislav Brlek
9.	14.9.	<i>Desničini susreti 2018.</i>	Znanstveni skup -3. sjednica	Maja Đurinović Damir Agičić Ivana Šubić Kovačević Dinko Drača
10.	18.10.	<i>O 200. godišnjici rođenja Petra Preradovića</i>	Predavanje	Dr sc. Dušan Marinković (Zagreb)
11.	6.11.	<i>Umjetnička baština Srba u Hrvatskoj</i>	Znanstveni skup	Dr sc. Branko Čolović et al. (7 izlagača iz Hrvatske i Srbije)
12.	7.-9.11	<i>Izložba novih naslova sa Beogradskog sajma knjiga</i>	Izložba	Snježana Čiča, Goranka Buljan
13.	28.11.	<i>200 godina od prvog izdanja Srpskog rječnika V.S. Karadžića</i>	Predavanje	Dr sc. Virna Karlić Dr sc. Dušan Marinković (Zagreb)
14.	1.12.	<i>1918. u stogodišnjoj perspektivi stvaranja jugoslavenske države</i>	Konferencija	Dr sc. Dejan Jović (et. Al – 6 izlagača)

15.	13.12.	<i>Bilo jednom na Baniji</i>	Književni susret	Miloš Kordić, autor, Čedomir Višnjić, Branimir Kršić
16.	21.12.	<i>Božićni koncert učenika osnovnih muzičkih škola</i>	Koncert	11 učenika

4. FINANCIRANJE

U prošloj, 2018. godini, Ministarstvo kulture osiguralo je sredstva za program redovnog rada knjižnice te za manifestaciju i nabavu knjižne građe. Osim Ministarstva kulture Republike Hrvatske, programe kulture u biblioteci financiralo je i Ministarstvo kulture i Informisanja Republike Srbije, Ministarstvo spoljnih poslova Republike Srbije kao i Grad Zagreb.

PRIHODI

<i>Naziv izvora financiranja</i>	Ministarstvo kulture RH	Grad Zagreb – Gradski ured za kulturu	Ministarstvo kulture i informisanja RS	Ministarstvo spoljnih poslova RS – Uprava za saradnju sa Srbima u regionu
<i>Naziv projekta – namjensko financiranje</i>	- Redovan rad - Nabava knjiga - Festival dječje ilustracije 2018.	Biblioteka – Centar kulture Srba (književne večeri)	Biblioteka – Centar kulture Srba (književne večeri)	Festival dječje ilustracije 2018.
<i>Iznos</i>	40.000,00+ 18.750,96+ 5.000,00= 63.750,96 kn	10.000,00 kn	7.323,84 kn	6.254,07 kn
<i>Ukupno</i>	87.328,87 kn			

5. NEDOSTACI I PROBLEMATIKA KNJIŽNICE

Povećati prostor za odlaganje knjiga (opremiti podrum), ispomoć u vidu stručne osobe radi elektronske katalogizacije ostatka fonda (trenutno je u e-katalogu oko 6.500 jedinica građe), riješiti pravni status knjižnice u Registru knjižnica Ministarstva kulture RH radi daljnje financijske potpore, opremiti dvoranu info-pultevima (korisnicima je na raspolaganju samo wi-fi lozinka).

4. Registar srpske kulturne baštine u Hrvatskoj

Višegodišnji SKD Prosvjeta Zagreb zamišljen je kao kontinuirano bavljenje građom i sakralnim spomenicima srpske provenijencije. Njegove namjere i dosezi ne mogu nadomjesti institucionalne napore državnih tijela budući mi nemamo sredstva, opremu, a niti ljudstvo za takve zadatke, međutim, u svakom trenutku možemo iskazati odgovornost zajednice za njeno očuvanje i prezentaciju. Kompleksnost baštine se ogleda u raznolikim stilskim, kronološkim i geografskim odrednicama, a zbog izostanka naših radnika na projektima prinuđeni smo na vanjske saradnike. Tako su mnoge cjeline i obrađene njihovom zaslugom, a sve je rezultiralo uzornim publikacijama. Glavni akcenat rada u prošloj godini, pored stalnog praćenja literature, dešavanja na terenu, bila je organizacija jednodnevnog naučnog skupa „Umjetnička baština Srba u Hrvatskoj“. Naše Društvo je preuzelo sve organizacijske poluge kao i najveći dio troška rada. Jedna dio sredstava je kandidiran i odobren od strane Ministarstva znanosti Republike Hrvatske. Brojnost učesnika nadmašila je njihova važnost i naučni prilozi budući smo okupili petoricu profesora univerziteta u Beogradu i Zagrebu, savjetnike u Institutima i doktore nauka.

Kao rezultat svega očekujemo primjeren Zbornik radova za ovu godinu.

-Predali smo rukopis od oko 100 str i mnoštvom likovnih priloga o Umjetničkom blagu dalmatinske eparhije koje je u saradnji sa Eparhijom dalmatinskom planira objaviti Pokrajinski zavod za zaštitu spomenika kulture u Novom Sadu.

-Recenzirali smo rukopis prof. Dragana Damjanovića o Preobraženjskoj crkvi u Zagrebu cca 250 stranica koja će se kao monografija izdati narednih mjeseci.

-Objavili smo u izvorni naučni rad na temu - Crkva Uspenja Bogorodice u Drnišu, primjer višestruke istorizacije, Zbornik za likovne umetnosti Matice srpske 46, Novi Sad 2018, 109-125.

-Za naš godišnjak Ljetopis SKD priredili smo problemski članak - Muzealizacija nacionalne baštine, zahtijev modernosti ili način virtuelnog opstanka, Ljetopis SKD, sv. XXII, Zagreb 2018, 433-443.

- Na pomenutom skupu imali smo izlaganje a sada priređujemo članak - Crkva Sv. Ilije u Markovcu kao ktitorski poduhvat

-Krajem godine u prostorijama SKD Prosvjeta pododbor Knin održali smo predavanje Dositej Obradović u Dalmaciji

- Sve vreme smo u konsultacijama sa arhitektima postavke i vladikom u vezi rada na riznicama manastira Krke i Srpske crkvene opštine Šibenik. Napravili smo odabir materijala i osnovne legende.

- Predlažemo mišljenja u vezi pojedinih radova na crkvenim objektima kao i prijedlozima za njihovo uvrštavanje u kategoriju spomenika kulture ili samo kao prethodnu zaštitu.

-Skupljamo raznoliku istorijsku građu, natpise i zapise, katalogiziramo članke vezane za našu baštinu tako da možemo imati primjerenu bibliografiju.

-Uprkos novčanim ali i organizacionim teškoćama od 2006. uređujemo Srbskodalmatinski magazin. Kako nemamo stabilnu redakciju obavljamo sve lektorske i korektorske poslove.

5. Ansambl narodnih igara SKD "Prosvjeta"

Ansambl narodnih igara SKD „Prosvjeta“ sa sedištem u Vukovaru svoje programske aktivnosti za 2018. godinu ostvarivao je prema planu i programu uz određena odstupanja zbog smene direktora Ansambla Srđana Tatića. Brojnost samog članstva tj. igračkog sastava Ansambla narodnih igara je zadovoljavajuća, te u ovom momentu broji 14 muškaraca i 14 devojaka, te određen broj članova koji su na školovanju van Republike Hrvatske, ali po pozivu se odazivaju na program, te 10 članova u Narodnom orkestru. Svakako da je potrebno daljnje omasovljavanje igračkog kadra te bi bilo dobro da sama Centrala jednim cirkularnim dopisom podstakne svaki pododbor – KUD, da uputi određeni broj igrača u sastav ANI Vukovar. Ansambl svoje probe održava u prostoru KUD-a „Sloga“ Vukovar od samog početka tj. od osnivanja 2001. godine. Probe se održavaju ponedjeljkom i četvrtkom od 20,30 – 22,30 časova. Probe orkestra su četvrtkom od 19,30 – 20,30 časova. Umetnički rukovodilac ANI Vukovar je Dalibor Milovančević, profesionalni igrač Nacionalnog ansambla pesama i igra Srbije „Kolo“ iz Beograda. Šef orkestra je Zoran Bogdanović, a muzički korepetitor Goran Ranković. Na svom repertoaru ima postavljene koreografije istaknutih koreografa kao što su Desanka Đorđević, Dragomir Vuković-Kljaco, Milorad Lonić, Vaso Popović... Odlukom Glavnog odbora SKD „Prosvjeta“ 2006. godine, ANI Vukovar imenovan je ansamblom od posebnog značaja za društvo te srpsku nacionalnu zajednicu u celini za područje Republike Hrvatske. U protekloj 2018. godini ANI Vukovar realizirao je 81 probu folklornog ansambla te 40 proba Narodnog orkestra kao i 17 koncerata na sledećim gostovanjima:

13.01.2018. Srpsko veče u Zadru – Na poziv VSNM grad Zadra, ANI Vukovar izveo je prigodan program u okviru srpskih večeri u Zadru.

27.01.2018. Svetosavka akademija u Zagrebu – Ansambl narodnih igara predstavio se prisutnoj publici Gradskim igrama koje su se igrale na dvoru krajem 19 i početkom 20 veka, zajedno sa horom RTS-a pod dirigentskom palicom Bojana Sudića. Program je bio izveden u Kulturnom centru Trešnjevka.

14.04.2018. Folkofilija, Beograd – Na poziv KUD-a „Đoka Pavlović“ koji je službeni ansambl pošta Srbije, članovi ANI Vukovar učestvovali su u programu Folkofilija zajedno sa Ansamblom „Vila“ iz Novog Sada te domaćinima koji spadaju u sam vrh folklora Srbije. Program je izveden u prostoru Kulturnog centra „Vlada Divljan“ Beograd u kojem radi i Nacionalni ansambl Srbije „Kolo“.

19.05.-20.05.2018. 23. Evropska smotra srpskog folklora dijaspore i Srba iz regiona, Banja Luka. ANI Vukovar je učesnik Evropskih smotri od 2002. godine. Nije učestvovao na smotrama 2004. i 2010. godine. Svoj najveći uspeh ostvario je 2009. godine sa koreografijom Igara iz okoline Vukovara u kojem je obrađen običaj „Kraljica“ iz sela Trpinja. U ukupnom plasmanu zauzeo je drugo mesto te dobijena posebna priznanja za najbolju novu koreografiju blisku izvoru i za najbolju rekonstrukciju nošnje. Također 2011. godine na smotri u Beogradu dobijena je nagrada za najbolju rekonstrukciju nošnje za igre iz Srema. ANI Vukovar dobitnik j 7 zlatnih plaketa, 2 srebrne i 1 bronzana plaketa. Kao takav i dalje zauzima sam vrh tabele u ukupnom plasmanu osvojenih nagrada na Eroskim smotrama. Na smotri u Banja Luci predstavio se koreografijom „Srpske igre sa Banije“.

27.08.-29.08.2018. 23. Velikogospojinski sabor u Leposaviću, Kosovo i Metohija. Ovo je bio posebno uzbudljiv i emotivan odlazak članova ANI Vukovar na Kosovo s obzorim da velika većina nikada nije bila na tom području. U trodnevnom boravku predviđen je obilazak srpskih

svetinja te su posećeni manastir Visoki Dečani koji su pod patronatom UMNIK-a, manastir Gračanicu te Pečku patrijaršiju i Gazimestan. ANI Vukovar pozvan je na ovaj program kao predstavnik srpske nacionalne zajednice iz Hrvatske s obzorim da deli istu sudbinu kao i srpski narod na Kosovu i Metohiji, te je pozoricu delio sa Nacionalnim ansamblom Srbije „Kolo“ što dovoljno govori o važnosti i veličini ove manifestacije kao i samog Ansambla narodnih igara iz Vukovara.

06.09.-07.09.2018. Zavičajni dani. Dani Republike srpske i raseljenih lica. Ovaj dvodnevni program održan je u Novom Sadu i Subotici. ANI Vukovar bio je gost u Skupštini grada Novog Sada i na sednici AP Vojvodina. Članovi Ansambla predstavili su se publici Igrama iz okoline Vukovara, Srema te Prolećnim igrama iz Crnorečja.

13.10.2018. 5. Susret članica mreže „Naša Evropa“. Na poziv Međunarodne asocijacije „Slobodna Evropa“, a povodom Međunarodnog festivala zemalja dunavske regije koja se 2018. godine održala u Baču u Republici Srbiji. Publici su bile prezentovane igre iz okoline Vukovara i Prolećne igre iz Crnorečja.

10.11.2018. Zlatni ansambl Srbije, Novi Sad. Nakon nekoliko godina pauze usledio je poziv za učestvovanje u programu „Zlatni ansambl Srbije“ koji je održan u dvorani SPENS-a u Novom Sadu, a samim učestvovanjem ANI Vukovar program je dobio i međunarodni karakter. Igrači su stali rame uz rame sa igračima Zlatnih ansambala kao što su Ansambl „Vila“ iz Novog Sada“, AKUD „Branko Krsmanović“ iz Beograda, ANIP „Đido“ iz Bečeja...Sama bit programa je okupljanje i nastup uspešnih folklornih ansambala koji spadaju u red samog vrha u folklornom svetu na našem području i regionu. Na jednom mestu publika je bila u mogućnosti da vidi i uživa u lepoti srpskog folklor.

24.11.2018. 9. Smotra srpskog folklor Zajedničkog veća opština. Kao i svake godine ANI Vukovar nastupio je na samom zatvaranju Smotre kao reprezentativni ansambl sa našeg područja na kojem Zajedničko veće opština funkcioniše. Ansambl je nastupio i premijerno izveo igre iz Podgrmečja.

28.11.2018. Koreorevija, Vukovar – program koreorevije bio je najveći projekt u 2018. godini. Kroz živi prikaz na sceni te brze promene i vešta preslačenja iz nošnje u nošnju članova ANI Vukovar, prisutna publika je uživala u izvođenju delova pojedinih igara kao i celih koreografija gde je bila prikazana narodna nošnja i običaji Srba od Panonije do juga Srbije. Program je bio pravo osveženje u odnosu na sve dosadašnje programe, a sam pokazatelj za to je gromoglasan i dugotrajan aplauz u prepunoj dvorani Hrvatskog doma u Vukovaru kojim su članovi ANI Vukovar nagrađeni na samom kraju programa.

01.12.2018. obilježavanje 100 godina od Prvog svetskog rata i Dana opštine Jagodnjak. U organizaciji pododbora Jagodnjak članovi ANI Vukovar učestvovali su u celovečernjem programu i na istom premijerno je izveli program „Kolubarsko večerje“ koje govori o početku velikog rata.

02.12.2018. Krsna slava KUD-a „Vaso Đurđević“ Bršadin. Na poziv predsednika pododbora Bršadin Bojana Lazića, inače dugogodišnjeg igrača, članovi ANI Vukovar uzeli su učešća u programu, te se publici predstavili sa nekoliko koreografija. Ovaj program bio je bitan s obzirom da je Bršadin uvek davao igrače u sastav ANI.

08.12.2018. Svečano zatvaranje 21. Dana kulture Srba... Ovaj program je najveća manifestacija na području istočne Slavonije, Baranje i zapadnog Srema u organizaciji SKD „Prosvjeta i Koordinacionog odbora za istočnu Slavoniju, Baranju i zapadni Srem. Program izveden u Hrvatskom domu Vukovar, čiji domaćin je bio pododbor Vukovar. Kako i dolikuje jednom ovakvom programu gde je naglasak na kulturu Srba, članovi ANI Vukovar izveo je kolaž program sastavljen od „Zdravice“ te kulturnih igara „Moravac i Kolubarski vez“.

15.12.2018. Mostovi prijateljstva, Vukovar. ANI Vukovar ima izuzetnu saradnju s KUD-om „Sloga“ Vukovar u čijem prostoru i radi, te je neizostavni deo u programu Mostovi prijateljstva gde su ove godine u gostima bili prijatelji iz Bača, a zbog tehničkih razloga izostao je dolazak dragih prijatelja iz Lazarevca KUD-a „Dimitrije Tucović“. Publici su bile predstavljene „Igre iz okoline Leskovca“ koreografa Desanke Đorđević. Sama manifestacija je financirana od strane Uprave za dijasporu Republike Srbije.

22.12.2018. Godišnji koncert KUD-a „Mladost“ Trpinja. Kao i kada je u pitanju Bršadin tako je i sa Trpinjom, pogotovo jer ANI Vukovar koristi veliku salu Doma kulture Trpinja za uvežbavanje koreografije pred odlazak na Evropske smotre. Poziv se nije mogao odbiti. U zajedničkom programu smenjivale su se koreografije jedna za drugom, a sam kraj pripao je članovima Ansambla gde je bilo izvedeno „Kolubarsko večerje“ na opšte zadovoljstvo svih prisutnih u sali.

Ansambl narodnih igara Vukovar će i u buduće nastaviti obavljati svoju ulogu i dužnost koju ima s obzirom da je reprezentativni Ansambl SKD „Prosvjeta“ iz Zagreba i svih članova društva, bez obzira na tekuću problematiku s kojom se svi više-manje susrećemo u našem radu na ovim prostorima, te ujedno šaljem poziv svim budućim zainteresiranim folkloršima da nam se pridruže u radu i samim tim postanu deo ovog reprezentativnog ansambla na opšte zadovoljstvo svih nas u SKD „Prosvjeta“ u Republici Hrvatskoj.